

अश्रौधं निहतान् पुत्रान्नित्यमेव च निर्जितान् । न पाण्डवानां समरे कश्चिदस्ति निवारकः ।

स्त्रीमध्यमिव गाहन्ते दैवन्तु बलवत्तरं ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ राजन् पूर्वनिमित्तानि धर्मिष्ठानि विचिन्तय । अतिक्रान्तं हि यत् कार्यं पश्चात् चिन्तयते नरः ।

तच्चास्य न भवेत् कार्यं चिन्तया च विनश्यति । तदिदं तव कार्यन्तु दूरप्राप्तं विजानता ।

न हतं यत्त्वया पूर्वं प्राप्ताप्राप्तविचारणं । उक्तोऽसि बद्ध्वा राजन् मा युध्यस्वेति पाण्डवैः ।

गृहीधे न च तन्मोहादचनञ्च विशाम्यते । त्वया पापानि घोरानि समाचीर्णानि पाण्डुषु ।

यत्कृते वर्तते घोरः पार्थिवानां जनक्षयः । तत्त्विदानीमतिक्रान्तं मा शुचो भरतर्षभ ।

शृणु सर्वं यथा वृत्तं घोरं वैशमच्युत । प्रभातायां रजन्यान्तु कर्णे राजानमभ्ययात् ।

समेत्य च महाबाहुर्दुर्योधनमयाव्रवीत् ।

॥ कर्ण उवाच ॥ अद्य राजन् समेक्ष्यामि पाण्डवेन यशस्विना । निहनिष्यामि तं वीरं स वा मां निहनिष्यति ।

बद्धत्वान्मम कार्याणां तथा पार्थस्य भारत । नाभूत् समागमो राजन् मम चैवार्जुनस्य च ।

इदन्तु मे यथाप्रज्ञं शृणु वाक्यं विशाम्यते । अनिहत्य रणे पार्थं नाहमेक्ष्यामि भारत ।

हतप्रवीरे सैन्येऽस्मिन् मयि चावस्थिते युधि । अभियास्यति मां पार्थः शक्रशक्तिविनाशकः ।

ततः श्रेयस्करं यच्च तं निबोध जनेश्वर । आयुधानाञ्च मे वीर्यं दिव्यानामर्जुनस्य च ।

कार्यस्य महतो भेदे लाघवे दूरपातने । सौष्टवे चास्त्रपाते च सव्यसाची न मत्समः ।

प्राणे शौर्येऽथ विज्ञाने विक्रमे चापि भारत । निमित्तज्ञानयोगे च सव्यसाची न मत्समः ।

सर्वायुधमहामात्रं विजयं नाम तद्धनुः । इन्द्रार्थं प्रियकामेन निर्मितं विश्वकर्माणा ।

येन दैत्यगणान् राजन् जितवान् वै शतक्रतुः । यस्य घोषेण दैत्यानां व्यामुह्यन्त दिशा दश ।

तद्गार्गवाय प्रायश्चक्रः परमसम्मतं । तद्दिव्यं भार्गवो मह्यमददद्धनुरुत्तमं ।

तेन योत्स्ये महाबाहुर्मर्जुनं जयताम्बरं । यथेन्द्रः समरे सर्वान् दैतेयान् वै समागतान् ।

धनुर्धोरं रामदत्तं गाण्डीवात्तद्विशिष्यते । त्रिःसप्तशतः पृथिवी धनुषा येन निर्जिता ।

धनुषो ह्यस्य कर्माणि दिव्यानि प्राह भार्गवः । तद्रामो ह्यददन्मह्यं येन योत्स्यामि पाण्डवं ।

अद्य दुर्योधनाहं त्वां नन्दयिष्ये सवान्धवं । निहत्य समरे वीरमर्जुनं जयताम्बरं ।

सपर्वतवनद्वीपा हतवीरा समागरा । पुत्रपौत्रप्रतिष्ठा ते भविष्यत्यद्य पार्थिव ।

नाशक्यं विद्यते मेऽद्य त्वत्प्रियार्थं विशेषतः । सम्यग्धर्मानुरक्तस्य सिद्धिरात्मवतो यथा ।

न हि मां समरे सोढुं शक्नोऽग्निं तरुयथा । अवश्यं हि मया वाच्यं येन हीनोऽस्मि फाल्गुनात् ।

ज्या तस्य धनुषो दिव्या तथाऽक्षये महेषुधी । सारथिस्तस्य गोविन्दो मम तादृङ् विद्यते ।

तस्य दिव्यं धनुः श्रेष्ठं गाण्डीवमजितयुधि । विजयञ्च महद्दिव्यं ममापि धनुरुत्तमं ।

तत्राहमधिकः पार्थाद्धनुषा तेन पार्थिव । येन चाप्यधिको वीरः पाण्डवस्तं निबोध मे ।

रश्मिग्राहश्च दाशार्हः सर्वलोकनमस्कृतः । अग्निदत्तश्च वै दिव्यो रथः काञ्चनभूषणः ।